

Kültürel Kimlik Algılayışına Eleştirisel Bir Yaklaşım

Dr. Yaşar KALAFAT

Bu yazımızda ele alacağımız konu evvelce değinmiş olmamıza rağmen bazı dergilerde dikkatimizi çeken ve bize göre doğru olmayan yaklaşım tarzları ve kimlik algılayışlarıdır. Her türlü fikre açık olmamıza rağmen, onaylayamadığımız izah biçimlerine dair görüşlerimizi açıklamaktan da kendimizi alamıyoruz.

Türkiye’de Türk soyluların çoğunlukta olmalarından hareketle Türk soylu olmayanların yok sayılmaları suretiyle geçerli formül aranılması ilmen de, vicdanen de ve Türk irfanı itibariyle de sağlıklı bir düşünce ve yaklaşım tarzı değildir. Bu sağlıksız yaklaşım tarzının temelinde, milletin bir kültürleşme/kültürlenme olayı olduğunun anlaşılmamış olması vardır. Bu türden, soy merkezli bir yaklaşım ilim dışı, birlikte yaşayan halkları birbirlerine karşı tahrik edici olup ve dış emperyalizmin elini güçlendirirken, aynı zamanda birlikte yaşamak iradesi gösteren kesimlerin olumlu etkinliklerini azaltabilir. Millet olma sürecini tamamlamış toplumlarda halkları inkar etmek aynı zamanda çarkın ters dönmesine de yol açabilir. Esasen birlikte yaşanan halklarla birlikte, budunu oluşturma veya budun anlayışında tek soyluluğu aramama zihniyeti başlangıçtan itibaren Türk devlet politikalarında esaslarda birini teşkil etmiştir. Türk milletinin milli yapılanmasında soy esaslılığı aranılmamasına rağmen öyle imişçesine gösterilmek istenilmiş veya öyle olsun isteyenlerin de çıktığı olabilmıştır.

Türklük bir kültür olayı olması itibariyle, kimliği belirleyici unsurun kültür olması bakımından, esas alınacak olan kıstas, mevcudiyeti kimliğe yansıtabilme becerisidir. Bu yansıyış nüfus çoğunluğu itibariyle olabileceği gibi, temsilcisi olunan kültürün güçlülüğü ile doğru orantılıdır. Bu noktada yaşanan kültürü sahiplenmek adına parçalamak değil, kültürel hayattaki ortaklık yoğunluğu dile getirilmelidir. Türk soylulara nazaran diğer soylardan olanların nüfusça artmaları, bize göre, birlikte yaşama anlamında Türklüğe, bu artış ihtilaf unsuru olacak ise önemsenmeli, dengesiz nüfus artışı sosyo ekonomik, sosyo kültürel sorun yaratmayacak ise, giderek bu dengesizlik sosyo siyasi sorunlar doğurmayacak ise, Türk milletinin aşığı birisi için olumsuz sinyaller vermemiş olamaz. Zira Türkçülük Türkün menfaatlerini şahsi menfaatlerinin üzerinde tutabilmektir. Çünkü Türkçülük sadece Türk soyluların inhisarında değildir. Çünkü Türkçü olabilmek için Türk soylu olmak bir avantaj olmadığı gibi, Türk soylu olmamak da bir dezavantaj değildir.

Milli birlik, kültür merkezli kimlik esaslı olarak ele alınırsa, etnik kesimlerden her memleket evladı ayrışmacı hareketlerin karşısı olur. Milliyetçilik ateşi öylesine bir ateştir ki, bölgeciliğin üzerine düşmüş en ufak bir kıvılcımı milli hayatın tümünü yakar. Bu kıvılcımdan yola çıkılmaması, millet hayatın tümü ile yanmaması için, yakan ile yakılan arasında fark varsa dahi, yangına yol açabilecek noktaya gelmesi önlenmelidir. Ormanı kesen balta, sapının da bir orman ürünü olduğunu bilmeli. Bu teori, çoğunluğun azınlığa uygulayacağı kültür emperyalizmine de dönüşmemeli. Çoğunluk azınlığa ait varsa farklılıklar onları da kendisinin sayabilmeli ve onlara da eşit yaşama şansı tanıyabilmeli. Hedef farklılıkları yok edilmesi değil, kültürel ayrılıklara saygılı aynılıkların artırılması olmalı. En kolay paylaşım ve kabullenme zorla olmayan, öğrenilerek yapılabilir. Demografik azınlık durumunda olan kesim demokratik davranma adına, kültürel hayata yansıyabilmede, genel yüzdesi ile mütenasip beklentide olmalı.

Kültürler temasta bulunan kültürlerle sürekli kendilerini yenileyerek hayatiyetlerini devam ettirirlerken, farklı milli kültürlerle temasları suretiyle bu yenilenmeyi temin eden ulus devlet kültürleri, önceliği muhakkak iç kültürel sentezlere verebilmeli. Bu bir zaruriyettir. Ulus devletin uymak durumunda olduğu bir vecibedir. Aynı zamanda birlikte yaşayan halkların

yönetimlerinden bekleme hakları olan bir husustur da. Halkı ile sentezini yapamamış ulusal kültürler ulusal hüviyeti taşımış olmazlar. Böylesi bir kültürel yapılanma, kültür hayatı, yabancı bir kültür ile yakın temas kurması halinde ya iç parçalanma yaşar, ya muhatabı olduğu kültür içerisinde eriyip gider veya dejenere olur. Bunun içindir ki, ilkin iç kültürel birlik sağlanmalı, hiç olmasa politika olarak benimsenmiş olması gerekir. Milli dili sadeleştirme adına yüzlerce yıldan beri konuşula gelen ortak dilden kelime atmak, milli dilin geçmiş kelime hazinesinden yola çıkarak günümüzde farklı yerel dillerin doğup gelişmeleri gibi, kültürel hayatın zenginliğine sahip çıkabilme kökleri üzerinde serpilip güçlenmesini sağlamak gibi hiçbir yararı olmayan sonuçlar doğurur ve doğurmuştur. Örnekleme gerekir ise, yabancı bir dilden kelime alacak olan milli dil, ilkin birlikte yaşadığı halkların diline ihtiyaca kaynak olabilmeleri için başvurabilmelidir. Böylesi bir tercih, ülkenin milli dilinin çoğunluk dili olmasından çıkmasını sağlayacaktır. Müstakil yerel dillerin ortak milli dil içerisinde yaşayabilme şanslarını yok etmeyecektir. Adeta katılımı sınırlı tutulmuş yerel dillerin, ortak milli dil dışında farklılık arz etmeleri önlenilmiş olur. Bu izahımızla önlenilmesi istenilen, dillerden herhangi bir dilin yaşaması değil, savunumuz, birlikte yaşayan halkların karşılıklı anlaşabilmelerinin önündeki engellerin kaldırılmasıdır

Türk milleti ve Türk kültürü Türk soylulardan ve onların sadece Türk soylularının kültüründen oluşmamış iken, bu soydan olmayanlar ve onların kültürleri de eklenti olarak devreye girmemiştir. Türk milleti ve onun kültürü diğer büyük kültürler gibi, sürekli sentez yaşayarak, gelişmiş, var olmuş ve varlığını sürdürmektedir. Sürekliliğini inkarcı olmayan, paylaşımcı, adil ve demokratik sentezci özelliklerine borçludur.

Türk milletinin bu kültürel yapılanma karakteri dilde de, tarih sahnesine çıkışta, edebi estetik sanatlarda da, devlet kurmada da, rejimi oluşturmada da, iç ve dış düşmana karşı mücadele de hep var olmuşlardır.

Türk Milleti, Türkiye Cumhuriyetini kuran halktır. Milli kültürler milletleri kuran halkların kültürleridirler. Türk milli kültürü Türkiye Cumhuriyetini kuran halkın kültürüdür. Türkiye Cumhuriyeti çoğunluğu oluştursa da, bir halkın değil tüm Anadolu halkının ortak eseridir. Kültürler, halkın hayatın muhtelif saha ve vasatlarında başlangıçtan beri ürettiklerinin tümüdür. Dil bu ürünlerden biridir. Türk mutfağı Bursa ve Bitlis mutfağından, Türk halk oyunları Samsun ve Siirt'in oyunlarından oluştuğu gibi, Anadolu Türkçesi de Anadolu halkının konuştuğu dilin tümüdür. Yerelliklerin kaldırılması aydının ve yönetimlerin görevi iken, halkın birbirlerini anlayabilmeleri bekleyebilmeleri de onların haklarıdır.

Türk Dünyasında, Türk dilli halklar arasında ortak Türkçe'yi oluşturmak, buradan hareketle, daha güçlü bir Türkçe ile daha geniş bir coğrafyaya hitap edebilmek gibi bir hedefin saygınlığı kadar, Anadolu Türk kültürlü halklarının arasında da Anadolu ortak Türkçe'sini geliştirmek, oluşmasını düşlemek, istemek aynı derece de saygın bir stratejidir. Derinliklerinde kültürün, dilin bir stratejik obje olabileceği şuuru yatar.

Bu kültürel varlığı çok kere birçok şey tehdit etmiştir. Bunlardan birisi sahip olunan değerlerin farkında olunamayışın gafletidir. Birisi emperyalizmin metodik ve kültür ayrışımını hedefleyen girişimleridir. Bir diğeri emperyalizmin yerli işbirlikçileridir. Bir başkası ayrıcalık güderek ortak mirasın paylaşılması adına parçalanmasında, emperyalist vaatlerle onun aldatmacasına uyanlardır. Bütün bu kesimlere, Türk kültür milliyetçiliğinin geleneğinde olmayan yapay eklentilerde bulunmak bize göre niyet iyi olsa da sakattır.

Türk kültür binası nice bin yılda birlikte yaşayan halklarca ortak olarak inşa edilmiştir. Bu süreçte bazen bir çakıl taşı mili burçların yükselmesini sağlamıştır. Önemli olan bu inşaatta köşe taşı veya hıbar olmak değildir. Üstlenilen görevi bihakkın yapabilmek ve aynı zamanda, birlikte inşa edebilme sürecini geliştirebilmektir. Bu noktada her vesileyle belirtmeğe çalıştığımız gibi, Türk bir ırkın adı olmaktan çok daha muhtevalı bir anlam taşır. Bu gerçeği farklı anlamaya kalkmak, hatalı yorumlamak anlamına gelebilir ki, kişiyi dar anlamda bölgencilik veya etnik milliyetçik yapma durumuna sokar. Tanımını yapmaya çalıştığımız anlamda Türklük ve bu anlamda Türk kültürü veya Türk milleti, Selahaddin Eyyubi ve Alpaslan'la, Eyyubiler ve Selçuklularda anlamını bulmuştur. Yönetici Haneden aile değişebilirken, halk aynı halk ve ordu aynı ordu ve değişmeyen hedefler aynı idi. Haçlı zihniyetine karşı ortak değerlerden hareketle mücadele veriliyordu. Kaldı ki, çağımız hanedanlıklar çağı değil milli irade çağıdır. Bunun farkında olan oryantalizmce, 1940-45'li yıllara kadar eğitim müfredatımızda, Türk devletleri arasında Selçuklularla birlikte yer alan Eyyubiler, dışlanmaya başlanılmış ve giderek ortak Türk tarihine alternatif tarihler geliştirilmesine vesile olunmuş ve nihayet Haçlı güçlerinin yanına itilen bu tarihin takipçileri olan kültürdaşlar ile, Selçuklu tarih takipçileri adeta kanlı durumuna sokulabilmiştir.

Atatürk, 27 Temmuz 1937 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde; "Ortadoğu'nun batı emperyalizminin oyun sahası olmasına müsaade etmeyeceğiz. Arapların arasında mevcut olan karışıklığı ve hoşnutsuzluğu kimse bizim kadar bilemez. Biz vakıta birkaç sene Araplardan uzak kaldık. Fakat kendimize güvenip ve kudretimizi bildiğimiz için İslamiyet'in mukaddes yerlerini Musevilerin ve Hıristiyan'ların nüfuslarının altına girmesine mani olacağız. Binaenaleyh şunu söylemek istiyoruz ki buraların Avrupa emperyalizminin oyun sahası olmasına müsaade etmeyeceğiz. Biz şimdiye kadar dinsiz ve İslamiyet'e lakayt olmakla itham edildik. Fakat bu ithamlara rağmen peygamberin son arzusunu, yani mukaddes toprakların daima İslam hakimiyetinde kalmasını temin için hemen bugün kanımızı dökmeye hazırız. Cetlerimiz, Selahaddin'in idaresi altında uğruna Hıristiyan'larla mücadele ettikleri topraklarda yabancı hakimiyet ve nüfuzunun tahtında bulunmasına müsaade etmeyeceğimizi beyan edecek kadar bugün Allah'ın inayetiyle kuvvetliyiz. Avrupa bu mukaddes yerlerde temellük etmek için yapacağı ilk adımda bütün İslam aleminin ayaklanıp icraata geçeneğine şüphemiz yoktur." (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, 27 7 1937. tr. ve 438 A sayı) derken sadece batı emperyalizmine işaret etmekle kalmayıp, bölge halklarının ortak anti emperyalist tavırlarının tarihten geldiğini, kimlikten geldiğini, dini ve tarihi değerlerin bir mecburiyeti olduğunu da vurgulamış olmaktadır. Lübnan'a asker göndermenin tartışıldığı bu günlerde alınacak karara gönderme yapmış olma adına değildir bu açıklamamız. O konunun ayrıntısı bize göre oldukça farklı içeriklidir. Bizim işaret etmeğe çalıştığımız husus, bölge halklarının birlikteliklerinin anti emperyalist karakteri ve bu karakterin belirlenmesinde ortak değer ölçülerimizin esas alınmaları gerektiğidir.

Daha açık bir ifade ile, süper güç Ortadoğu'da Türkiye'ye karşı bir pazarlık gücü olarak, Kürt yapılanmayı geliştirmektedir. Bu yapılanma, PKK konusunda TC ne aracılık teklif edebilmekte veya Türkiye'nin bu konudaki görüşmelerinde, temsilci bulundurmamayı teklif edebilmektedir. Süper güç Türkiye'yi PKK ile tehdit edebilirken PKK yi da Türkiye vasıtasıyla tehdit edebilmektedir. Türkiye'nin ABD in tekliflerine hayır demesi hallerinde adeta bölgedeki PKK eylemleri artabilmektedir. Tük'iyenin PKK konusunda toleranslı davranması değildir söz konusu olan, söz konusu olan husus, Türkiye'nin adeta çaresizlik sonucu taviz vermeğe mecbur edilmiştir. PKK, getirildiği uzaktan kumandalı sabotajlar gibi fevkalade teknik donanımı ile, adeta önlenilemez bir konuma sokulurken, Barzani Talabani ittifakı Türkiye'ye meydan okuyabilecek donanıma sokulmuştur.

Türkiye de, adeta soy soylanarak, bu ülkenin evlatları Türk soylu olan veya olmayanlar tarzındaki bir bölünmenin kavgasına itilmektedir. Türkiye'nin bir kısım evladı emperyalizm adına, diğer bir kısmı ile savaştırılıyor. Bu noktada, bu yurdun anadili ne olursa olsun aydının, siyasisinin okuyamadığı gerçek budur.

Eserin sahibi, eserin mimarıdır. Milleti inşa edenler arasında ev sahibi veya kiracı aranılmaz. Böylesi bir arayış binanın çöküşüne yol açar ki, etnik kökeni ne olursa olsun mimar ve mühendislerin binalarını yıktırmama hakları vardır. Kaderlerini emperyalizme dayayarak tayin etmek isteyenlerin karşısında, anti emperyalistlerin de hakları vardır.

Şu gerçeği gösterebilmekte zorlanıyoruz veya birileri şu gereği görmekte zorlanıyorlar, “Emperyalizm, etnisiteden, ‘birlikte yaşayan halklardan oluşmuş’ olan ulus devlet karşıtı uydu yeni devletler çıkarırlarken, ekonomik maliyeti de parçaladıkları ulus devlete çıkarıyorlar.” Bu maliyet ulus devletin bütün kesimlerinin sırtından çıkmaktadır. Ortadoğu'daki her yeni savaş, artan petrol fiyatları sadece, kapsamındaki halklarla birlikte bölgenin ulus devletlerine yansımaktadır. “Ekonomik ablukaya alınmış Kürt devleti yaşayamaz” iddiası kısa vadede sadece bir aldatmacadır. Kürt yapılanması bölge ulus devletlerinin sırtından finanse edilerek geliştirilmiştir. Şimdilerde orta ve uzun ekonomik ve siyasi çıkarları için, uydu yapılanmaların yanında görünen emperyalizmin bu stratejisi “kandırılmış yapılanmalar” tarafından iyi okunabilmelidir. Emperyalizmin bu yöntemi devam etmektedir, Edecektir. Barzani-Talabani ittifakının emperyalizme vaat ettiği çıkarlar, Türkiye'nin müttefikliği ile sergilediği avantajların yanında hiç mesabesindedir. Seri gelişmelerdeki değişimler iyi izlenebilmelidir. Sadece bunun düşünülmüş olası bile, yapay yapılanmaların geleceğine dair bir fikir verebilmeli. Emperyalizm karşısında, “Şimdilik kopardığımı koparayım ileride yine birlikte yaşadığım halkların safhında yer alırım” zihniyeti istikbali olan bir diplomatik yatırım değildir. Zira sırtını döndüğümüz, daha açıkçası sırtından vurduğunuz halklar karşısında emperyalizm yeni mevziler kazanmaktadır. Kısa vadeli çıkar gibi görünen avantajlar, mahallenizdeki koşulluk ilişkilerinizi yok etmiştir. Uydu devletlerin uyduluklarının devam etmesi, emperyalizm tarafından zaten planlanmış iken, işbirlikçi yönetimlerin ise umurlarında değildir. Türkiye'ye bu konudaki iddiasını Türk ile Kürt'ün ayrı olduğu kabul ettirildiği an kayıp etmiş olacaktır.

Sürüklenmek istenildiği nokta itibariyle, Gelecek şu veya bu şekilde iki farklılığın çatışması şeklinde olacak gibi görülüyor. Türkün tanımını yapamayan durumuna düşürülmüş olan Türkiye, bünyesindeki bütün halklarla birlikte tarihin en büyük ve ilk mazlumlar savaşı vermiş olmasına rağmen, Dünya kamuoyunda sürekli şekilde mazlumu ezen durumunda gösterilecektir. Türkiye'nin Kürt ve birlikte yaşanan tüm halkları inkar etmeksizin, onların bütünün bir parçası oldukları tezi maksatlı ve metotlu olarak çarpıtılmıştır. Bu nokta göz ardı edilerek geliştirilecek politikalar sağlam bir zemine oturtulamamış olacaktır. Bunun bilince olarak stratejisini geliştiren emperyalizm ve onun maşaları, birlikte yaşamakta olan halklar arasına adeta kan davasını sokmak istemiştir. Türk güvenlik güçleri bu oyuna gelmemiş ihtilafın halk kesimleri arasında veya bir kısım halkla devlet güçleri arasında olmadığı şuurunu daima sergilemişlerdir. Ancak siyasi zihniyet bu düşüncüyü paylaşmakla beraber uygulamaya geçirmede, yeterli proje üretmede başarılı olduğunu gösterememiştir.

Özetle denilebilir ki, başarı derecesinin belirlenmesi bir yana, Türkiye'nin kültür-kimlik bağlamındaki politikaları hangi zeminde yapılacaksa; dönem-dönem, alan-alan ve kurum-kurum eleştirisel ele alınabilmelidir.

Türkiye'nin kültürel kimlikten hareketle, anti emperyalist inisiyatif edinebilmesinde, hem Türkiye ve hem de bölge şartları itibariyle, gerek tarihi miras ve gerekse de Cumhuriyet kadrolarından hareket edildiğinde başarılı olabilmesi için şansı çok yüksektir.

Türkiye, uygulamaya koyacağı demokratik, gerçekçi ve tavizsiz politikalarla bölücü hareketin inisiyatifini, emperyalistlerden ve onların temsilcileri olan bölgedeki uzantılarının, terör ve feodal yapımların elinden alabilir. Türkiye, kuzey Irak'daki emperyalizm tarafından devlete dönüştürülmek üzere olan feodal yapılanmanın ve terör örgütünün, hedef ve kurgucusunun aynı olduğunu göz ardı etmeden, Türkiye ve diğer Ortadoğu Kürtlerine karşı aynı uygulamaları harekete geçirerek, bölgenin diğer halkları ile birlikte yönlendirilen siyasi, kültürel, ekonomik kıblesi durumuna gelebilir. Irak ve Suriye Türkmenlerinin geleceklerinin garanti altına alınması, Türkiye'nin Türkmenler için düşlediği demokratik refahı, Kürtler ve bölgenin diğer halklarının da, aynı düşün kapsamına alınmasından geleceklerinin garanti altına alınmasından geçer

Bölgenin anti emperyalist yapılanması demokratikleşmeden geçerken, bu hareketi Türkiye ve bölge için yapabilecek yegane ülke de yine Türkiye'dir. Türkiye'nin kendi iradesi ile Türkiye'den başlanılarak atılacak demokratik adımlar, AB, ABD ve bölgedeki uzantılarına verilmiş taviz olmayacaktır. Atılacak demokratik adımlar batı emperyalizmi ve onun bölgedeki uzantılarını muhakkak tatmin etmeyecektir. Bu gerçeğe rağmen çözüm, tedbirini de alarak atılacak demokratik adımlardadır.

Bu ülkenin üniter ulus devletten yana aydınları, uzaktan kumandalı mayınlı alanda, canları pahasına mücadele veren bu yurdun evlatları kadar cesur ve fedakar olduklarını gösterebilmelidirler. Yurdun siyasileri de "kanları yerde kalmayacak, geniş operasyon başlatılmıştır" gibi bayat sloganları bırakıp ulusal milli birlik projelerine imza koyabilme beceri ve basiretinde bulunabilmelidirler.

Birlikte yaşayan halkların, kültürün hangi alanında olursa olsun, var ise özel kültürel yaşam farklılıkları bunların karşılıklı öğrenilmeleri, iyi idare etme ve edilme adına öğrenilmeleri muhakkak sağlanabilmelidir. Bu hak ve karşılanması vecibesi halkların sayıca az oluşlarını ile belirlenmemelidir. Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasında kurucu halk imtiyazı Türk soylularla paylaşılacak ise, bu pay demokratik paylaşımına tabi olunmalıdır. Böylece belirlenilmiş ortak kimlik kriterlerinden sonra, yani kültürel eşitlik sağlandıktan sonra, siyasi, iktisadi ve idari sömürü polemiği de hayat bulamayacaktır. Zira sömürü iddiası etnik farklılık üzerine inşaa edilememiş olacaktır. Böylesi bir uygulama hayata geçirildikten sonra farklı halkların mevcudiyetlerinin kanunla tescili de gerekmeyecek, zira uygulama alanı kalmayacaktır. Mesele, sadece etnonimden bir kesimin ana dili olan yerel dilin de öğrenmesi hakkı ve edinimi değildir. Mesele, hizmet veren ve alanın kendini anlatabilmesi ve anlaşılabilmesinin sağlanması ise, bu özlem, ortak milli kültürün her alanını kapsayabilmelidir.

Biz böylesi bir stratejiyi benimseyebilmiş, projelerle hayata geçirebilmiş Türkiye'nin büyük bir kısmı ile Kafkasya, Ortadoğu ve balkanların kültür merkezi olacağına inanıyoruz. Türkoloji geniş anlamda hizmet verir duruma getirilince, Türkiye, Türkiye'nin yakın çevre halkları kültürlerini, ortak Türk kültürü içerisinde arayıp bulma imkanlarına kavuşacaktır. Bu ortam, genişletilmiş Anadolu Türkçesi ile Oset, çeçen, İnguş, Edige, Abhaz, Kumuk, Nogay, Karaçay, Balkar, Karapapah, Acar, Kırmanç, Zaza, Pomak, Torbeş, Taliş gibi dil ve lehçelerinin edebi ve ilmi eserlerini basıp yayabilmek, bu dillerin kelime hazinelerine kapıları sıkı sıkı kapamakla mümkün değildir. Bu dillerden kelime almak ortak Türk dilinin oluşması

için yetmeyebilir. Ancak Osmanlı, Osmanlı kültür stratejisini birlikte yaşayan halkların katkıları ile, Osmanlı kültür üslubunda olduğu gibi Osmanlı Türkçe'sini de çıkarabilmiştir. Bu vurgulamayı imparatorluk kültür hayatı ile ulus devlet kültür hayatının doğal farklılıklarının şuurunda olarak yapıyoruz. Osmanlıda yerel diller varlıklarını sürdürürlerken Osmanlı Türkçesi ortak dil olabilmişti. Unutulmaması gereken husus yukarıda da birlikte yaşayan halkların dillerinden, çoğunlukta olan halkın dilinde aşırı sadeleştirmeye gidildiği nispette diğer halklar için de örnek teşkil ettiği ve ortam hazırladığı cihetiyle de bir hak doğmuş olacaktır. Ankara'nın İstanbul'un böylesi bir kültür merkezi olduğu Türkiye'de, Emperyalizm etkinlik gösteremeyecek, Türkiye bölgesel Kültür merkezliğinin yanı sıra, ortak tıp dili, ortak hukuk dili ve benzeri avantajlar elde edeceği için, bölgenin ilmi araştırma merkezi de olabilecektir. Bu stratejiye katılmak bölge halklarının özel kültürel geleceklerine de ışık tutucu olacaktır. Zira ulus devlet Türkiye'nin kültürel hayatından yeni kültürler üretmeği hedefleyen emperyalizme karşı, az sayılı halkları da bekleyen emperyalist bölünmelerin önü alınmış olacaktır.